

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, J. J., predsjednice vijeća, mr.sc. M. J. i L. R.-B., članica vijeća, te sudske savjetnice V. J., zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Y. d.o.o. iz Z., kojeg zastupa punomoćnik T. D. iz odvjetničkog društva B., D. & P. sa sjedištem u Z., protiv rješenja tužene Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, Zagreb, Miramarska 24B, koju zastupa zamjenik predsjednika uprave Ž. K., klasa: UP/I-451-04/11-09/17, urbroj: 326-113-11-3, od 15. rujna 2011., radi izmjena i dopuna Statuta i Prospekta, u nejavnoj sjednici vijeća održanoj 13. rujna 2012.

p r e s u d i o j e

Tužba se uvažava.

Poništava se rješenje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, klasa: UP/I-451-04/11-09/17, urbroj: 326-113-11-3, od 15. rujna 2011.

Obrazloženje

Tuženo je tijelo osporenim rješenjem odbilo zahtjev tužitelja, Društva za upravljanje investicijskim fondovima Y. d.o.o. iz Z., za odobrenje izmjena i dopuna Statuta i Prospekta zatvorenog investicijskog fonda s javnom ponudom za ulaganja u nekretnine X. d.d. iz Z.

Tužitelj pobija zakonitost osporenog rješenja iz svih razloga predviđenih člankom 10. stavkom 1. Zakona o upravnim sporovima i navodi kao ključnu pogrešku tuženog tijela koja je dovela do nezakonitog rješenja, shvaćanje njegovih nadležnosti u postupku za odobrenje izmjena Statuta i Prospekta Fonda. Smatra da si je tuženo tijelo prisvojilo pravo koje po Zakonu o investicijskim fondovima nema, a to je da ocjenjuje ne samo usklađenost Statuta i Prospekta sa zakonom i drugim propisima, već i da odlučuje o tome koju će od više zakonom dopuštenih metoda dioničari Fonda izabrati kako bi na zakonit način uredili svoje međusobne odnose i odlučili kako će se ulagati imovina Fonda. Navodi, u bitnom, da je zahtjev tužitelja odbijen s pogrešnim zaključkom da dioničari Fonda nemaju pravo mijenjati Statut i Prospekt sve dok u potpunosti ne udovolje nalogu tuženog tijela iz rješenja od 13. siječnja 2011. godine iako i sam tuženi nije našao da bi predložene izmjene Statuta i Prospekta, same po sebi, u bilo kojem dijelu, bile u suprotnosti s odredbama ZIF-a ili bilo kojeg drugog propisa koji se primjenjuje na Fond. Zaključno tužitelj ističe da dioničari imaju pravo mijenjati Statut i Prospekt uvijek kad to čine u granicama postavljenim zakonom i po propisanom postupku, što je ovdje slučaj, bez obzira na to jesu li ulaganja imovine Fonda prije tih izmjena bila u skladu sa zakonom, dotadašnjim Statutom i dotadašnjim Prospektom ili nisu. Potreba postizanja usklađenosti već učinjenih ulaganja s propisima, Statutom i Prospektom i pravo na donošenje izmjena Statuta i Prospekta su dvije potpuno odvojene stvari, smatra daje upravo tuženo tijelo zloupotrijebio svoje ovlasti kada je odbilo zahtjev tužitelja iz razloga navedenih u osporenom rješenju.

Predlaže stoga Sudu da uvaži tužbu i osporeno rješenje kao nezakonito poništi.

Tuženo tijelo u iscrpnom odgovoru na tužbu ostaje kod razloga navedenih u obrazloženju osporenog rješenja, osporava osnovanost tužbenih navoda smatrajući ih neistinitima i

tendencioznima. Navodi da ZIF doista ni u jednom članku explicite ne navodi da opisano postupanje tužitelja krši neku odredbu ZIF-a, no da tužitelj pritom, namjerno i svjesno, zanemaruje ili ignorira dvije bitne činjenice. Prvu, da je tuženik regulator tržišta kapitala u Republici Hrvatskoj kojemu je jedan od osnovnih ciljeva nadzor zakonitosti poslovanja subjekata nadzora, i drugu, da se zakonski propisi ne mogu i ne smiju tumačiti po logici gramatičke interpretacije stricto sensu, nego teleološki, u skladu sa smislom propisa. Tuženi iscrpno objašnjava načine interpretacije pravnih pravila te u vezi s tim metodologiju koju je primijenio na konkretan slučaj, polemizira sa mogućim zaključcima tužitelja da svaka zabrana treba biti navedena expressis verbis. Smatra da tužitelj polazi od krive interpretacije da je predložena izmjena i dopuna Statuta i Prospekta Fonda dopuštena, zakonita i da ne predstavlja bilo kakovu zlouporabu prava samo zato što nema izričite zakonske zabrane u ZIF-u za takvo postupanje. Svaki propis, pa tako i ZIF, osim izričitih stipulacija, sadržava inherentna načela koja nisu izrijekom napisana, ali ih je moguće izvesti objektivnim i poštenim stručnim tumačenjem koje je stvaran produkt propisa i njegove svrhe, kako je to tuženik i učinio.

U odnosu na konkretan zahtjev, tuženi ističe da su nakon donošenja rješenja tuženika od 13. siječnja 2011. godine tužitelju i dioničarima stajale na raspolaganju dvije mogućnosti. Prva, da ulaganja uskladi s Prospektom, na način da ih kroz duže ili kraće vremensko razdoblje rasproda ili na drugi način otuđi, ili, drugo, da svoj Statut i Prospekt uskladi s učinjenim ulaganjima i na taj način dobije od dioničara Fonda njihovu naknadnu suglasnost za već učinjena ulaganja. Tuženiku je nejasno i nepoznato zašto se tužitelj nije odlučio za prvu od navedenih opcija, kada i sam uviđa da je ona moguća i zakonita, ali i, očito, teža.

Zaključno tuženik navodi da ni ZIF ni ZTD kao uvjet za izmjenu Statuta i Prospekta Fonda doista izričito ne propisuju da se prethodno učinjena ulaganja moraju uskladiti s nalogima regulatora, no, kako je to tuženik već prethodno obrazložio u odgovoru na tužbu, propise treba tumačiti teleološki i u skladu s njihovim smislom te tada iz njih jasno proizlazi opisana zabrana. U protivnom smatra tuženik, bi bio doveden u pitanje i smisao postojanja mjera koje se u nadzoru mogu izreći, regulatora, nadzora tržišta kapitala, a time i sigurnost ulagačke zajednice, kao i javni interes, jer ako netko nije dužan postupiti po nadzornim mjerama, čemu onda izricanje tih mjera, pita se na kraju tuženik.

Predlaže sudu da odbije tužbu.

Tužba je osnovana.

Sud ne prihvaća stajalište tužene Agencije izloženo u obrazloženju osporenog rješenja i nalazi da je tim rješenjem povrijeđen zakon na štetu tužitelja.

Naime, kako to proizlazi iz spisa predmeta dostavljenog ovom sudu uz odgovor na tužbu, tužitelj je tuženoj Agenciji podnio, 22. srpnja 2011. godine, zahtjev za odobrenje izmjena i dopuna Statuta i Prospekta zatvorenog investicijskog fonda s javnom ponudom za ulaganje u nekretnine X. d.d.

Prema odredbi članka 102. Zakona o investicijskim fondovima (Narodne novine, br. 150/05), prospekt investicijskog fonda s javnom ponudom predstavlja poziv na kupnju dionica u zatvorenom investicijskom fondu, a njegov sadržaj propisan je člankom 104. istog Zakona.

Prema odredbi članka 105. stavka 1. Zakona, Nadzorno tijelo mora, u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva, odobriti svaki prospekt investicijskog fonda s javnom ponudom prije pokretanja javne ponude za prodaju dionica ili udjela, a mora prethodno odobriti i izmjene i dopune postojećih prospekata do kojih je došlo uslijed bitnih promjena. Ako u roku od 60 dana Nadzorno tijelo ne odluči o zahtjevu za odobrenje prospekta smatra se da su prospekt, odnosno njegove izmjene i dopune odobrene. Prema stavku 2. istog članka Zakona, nije dopušteno nuditi javnom ponudom dionice ili udjele u investicijskom fondu s javnom ponudom prije no što Nadzorno tijelo odobri prospekt fonda.

Prema članku 108. stavku 1. citiranog Zakona, u slučaju zatvorenog investicijskog fonda s javnom ponudom, prospekt se mora prirediti i podnijeti Nadzornom tijelu na odobrenje za početno stanje dionica i za svako naknadno izdanje dionica.

Prospekt investicijskog fonda s javnom ponudom mora sadržavati one informacije na osnovi kojih će ulagači moći stvoriti utemeljeni sud o investicijskom fondu s javnom ponudom te donijeti odluku o ulaganju, a posebice o rizicima povezanim s naravi fonda i njegovog portfelja. Sadržaj prospekta investicijskog fonda s javnom ponudom mora sadržavati podatke o fondu, o društvu za upravljanje i o depozitnoj banci, kako je to detaljno propisano člankom 104. stavkom 2. točkama 1-31. ZIF-a.

Statut zatvorenog investicijskog fonda s javnom ponudom uređuje pravne odnose društva za upravljanje s dioničarima fonda, prilaže se prospektu fonda i čini njegov sastavni dio (članak 110. st.1. i 2. ZIF-a). Sadržaj statuta zatvorenog investicijskog fonda propisan je člankom 112. ZIF-a.

Iz sadržaja spisa predmeta proizlazi da su predložene izmjene Statuta i Prospekta Fonda u svemu bile sukladne naprijed navedenim zakonskim odredbama, što ne osporava niti sama tužena Agencija, pa stoga nije bilo na zakonu utemeljenog razloga za odbijanje zahtjeva tužitelja.

Postojanje rješenja od 13. siječnja 2011. godine, kojim je tužitelju naloženo usklađivanje poslovanja sa Statutom i Prospektom Fonda, ne čini samo po sebi nedopuštenim zahtjev za izmjenom Statuta i Prospekta.

Agencija je izgubila iz vida da se u konkretnoj upravnoj stvari ne radi o izricanju mjera , već o odobrenju izmjena dokumenata za koje je odlučna volja dioničara, a ovlasti tužene kao Nadzornog tijela su ograničene na ocjenu usklađenosti s mjerodavnim zakonskim odredbama.

Obrazloženje tužene da se ovdje radi o tumačenju prava nije pravno utemeljeno. Naime, tužena nije tumačila neku pojedinačnu odredbu Zakona o investicijskim fondovima (pojedinačnu pravnu normu) u duhu zakona, već je interpretirala rješenje-upravni akt, donesen na temelju tog zakona , tražeći razloge za odbijanje zahtjeva na neprihvatljiv i proizvoljan način.

Stoga Sud ne može otkloniti prigovore tužitelja da je osporenim rješenjem uz obrazloženje kakvo je njime dano povrijeđen zakon na njegovu štetu.

Trebalo je stoga, temeljem članka 39. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 53/91., 9/92. i 77/92.) u vezi s člankom 90. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10.) osporeno rješenje poništiti, s tim da tuženo tijelo donese novo rješenje pridržavajući se po članku 62. istog Zakona pravnog shvaćanja Suda i njegovih primjedaba u pogledu postupka.

U Zagrebu 13. rujna 2012.

Zapisničarka
V. J.,v.r.

Predsjednica vijeća
J. J.,v.r.

Za točnost otpravka-ovlašteni službenik
I. B.